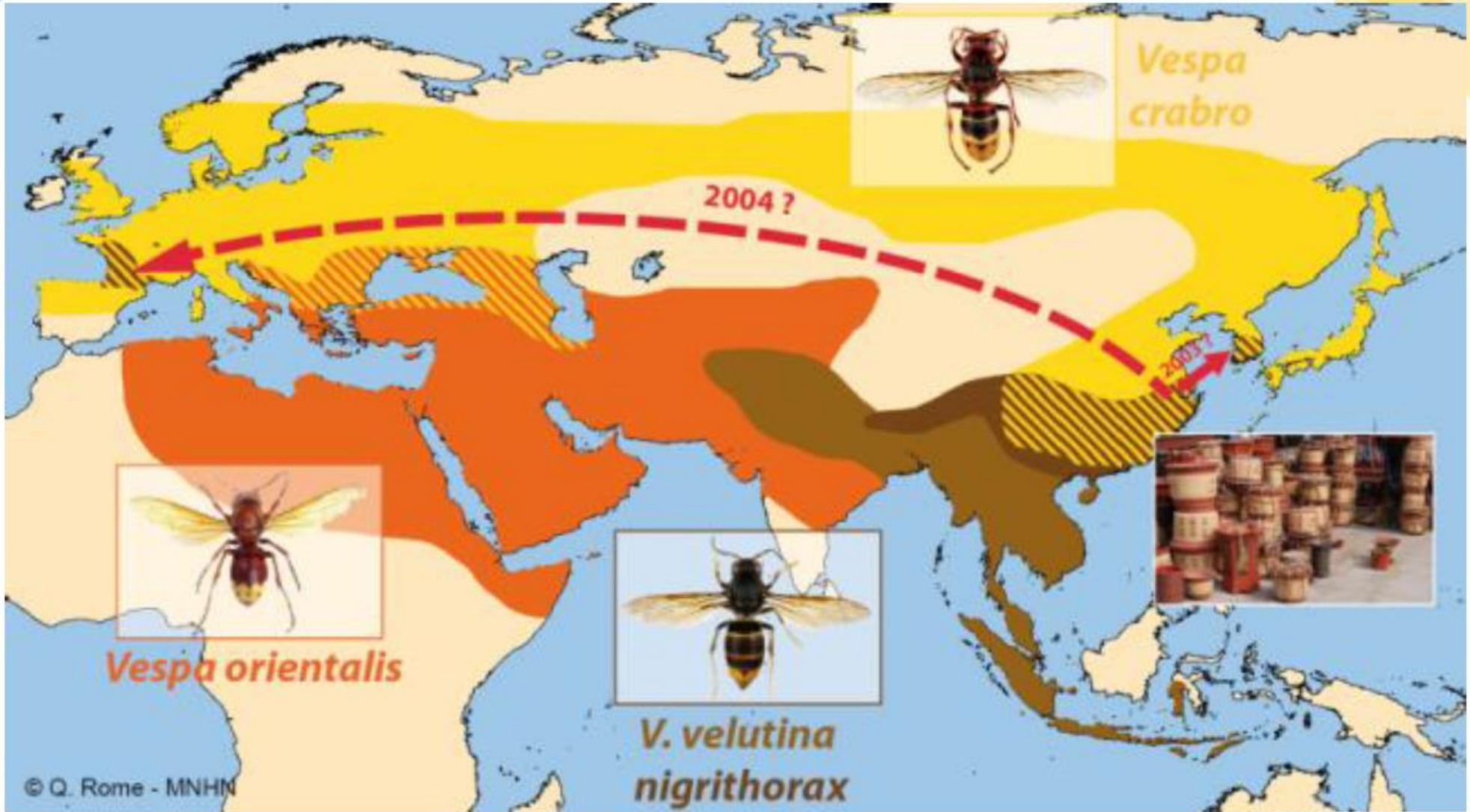

De Aziatische Hoornaar

Bronnen: NBV / VespaWatch / Imkersoverleg / Rob Voesten / Omroep Brabant

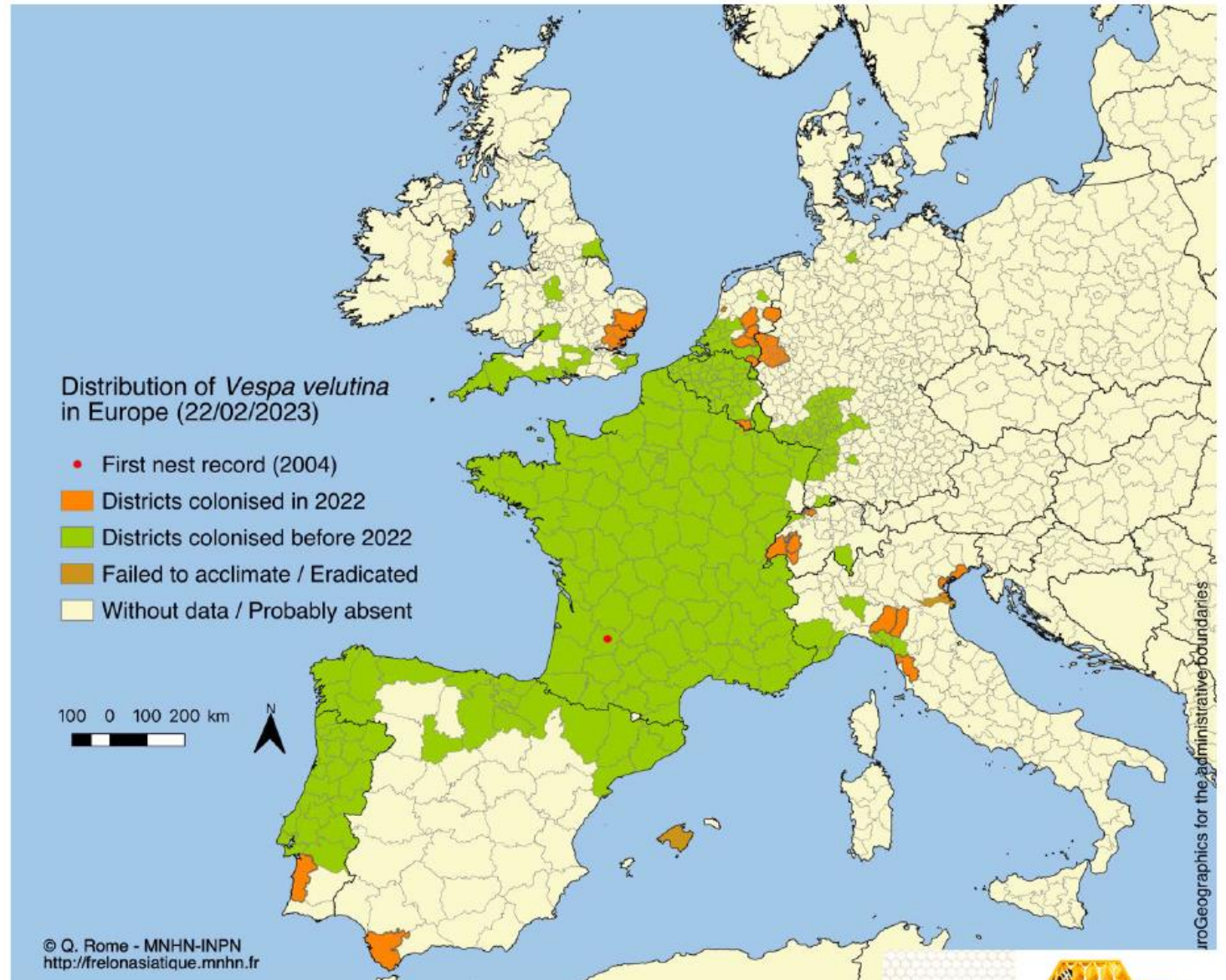

<https://frelonasiatique.mnhn.fr/home/>

Opmars Aziatische Hoornaar

- Frankrijk: 2004
- Spanje: 2010
- Portugal: 2011
- België: 2011
- Italië: 2012
- Duitsland: 2014
- Groot Brittannië: 2016
- Zwitserland: 2017
- Nederland: 2017

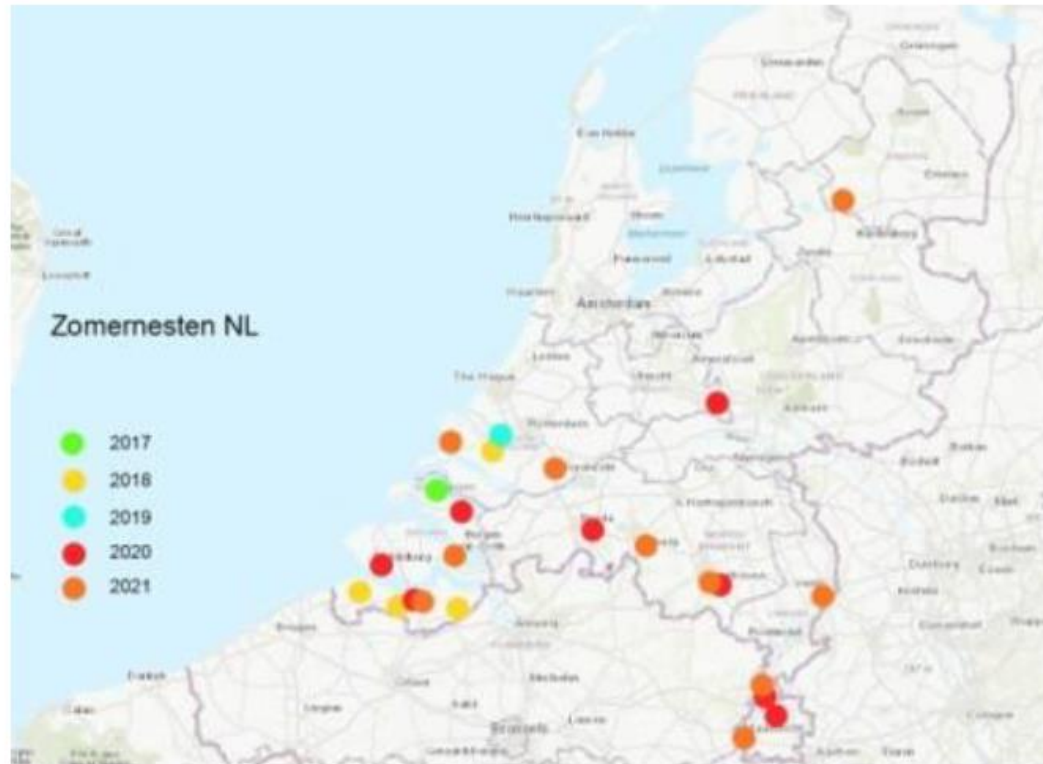
<https://frelonasiatique.mnhn.fr/home/>

NBV

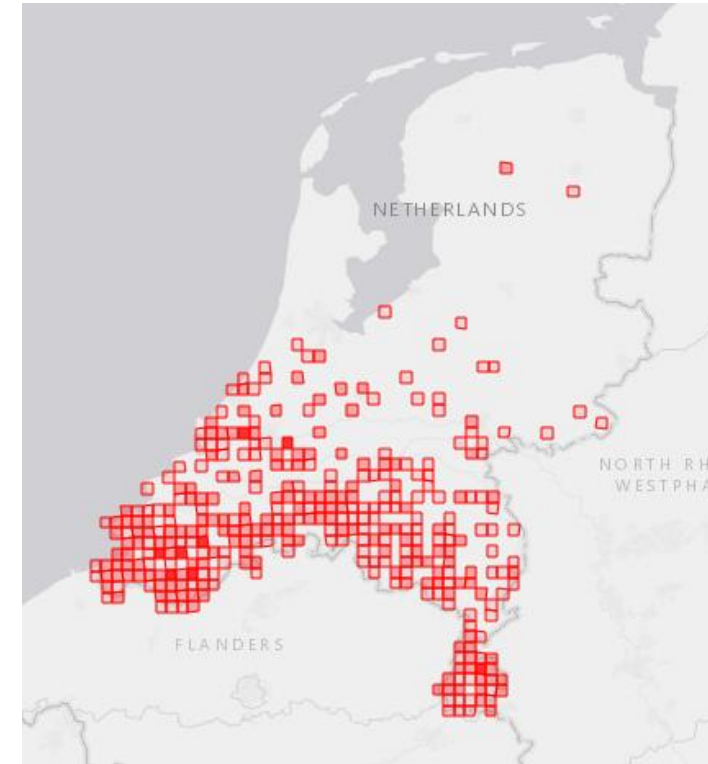

IMKERSOVERLEG

Opmars Aziatische hoornaar in Nederland

Waarnemingen.nl

2023 gevalideerde meldingen

IMKERSOVERLEG

Schade door Aziatische hoornaars

Imkerij

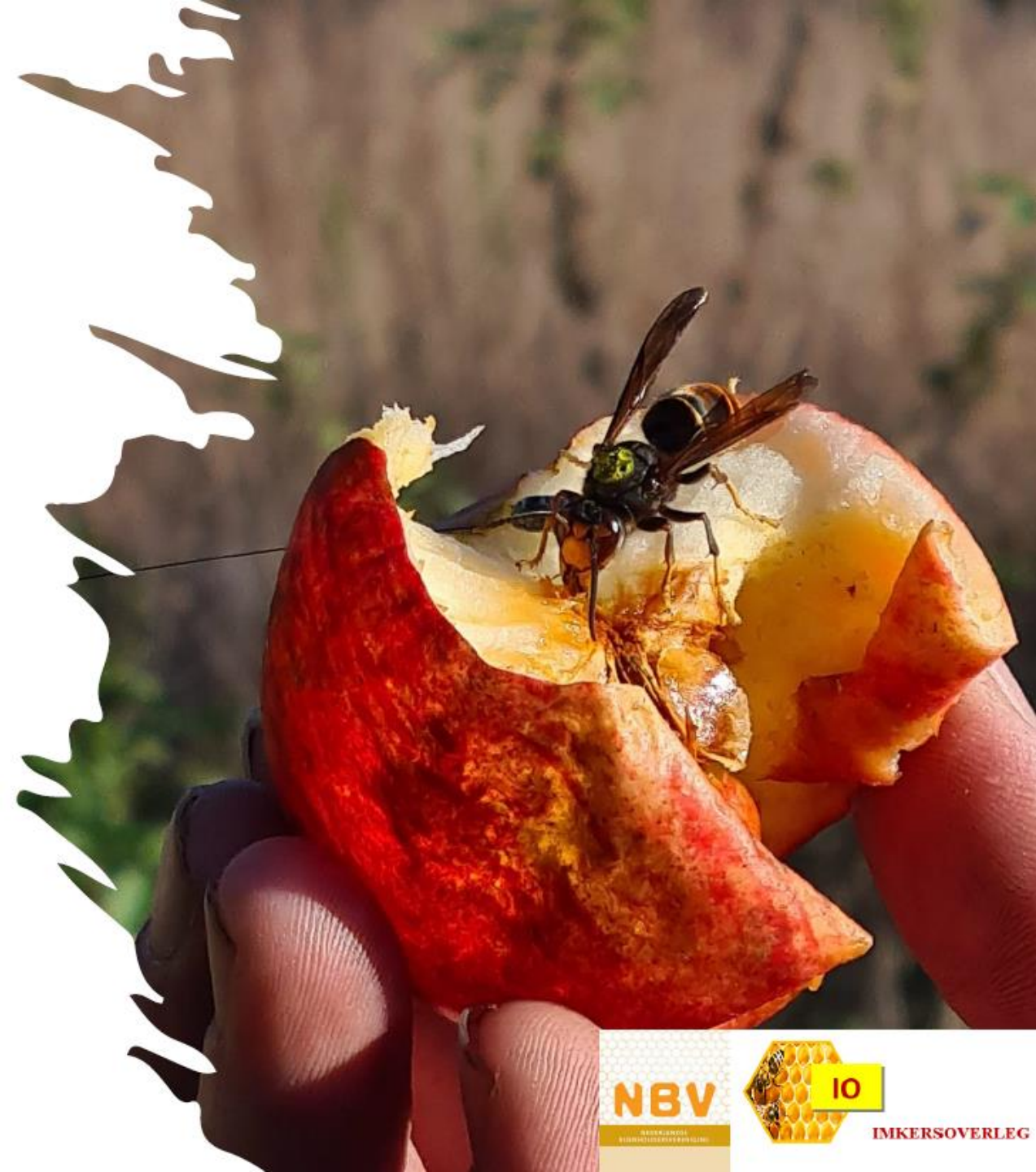
- Stress bij bijenvolk, verzwakking, volken ten onder
- Verminderde honing opbrengst
- Geen effectieve verdediging, Aziatische bij wel
- 50% verlies aan volken in Frankrijk en Spanje

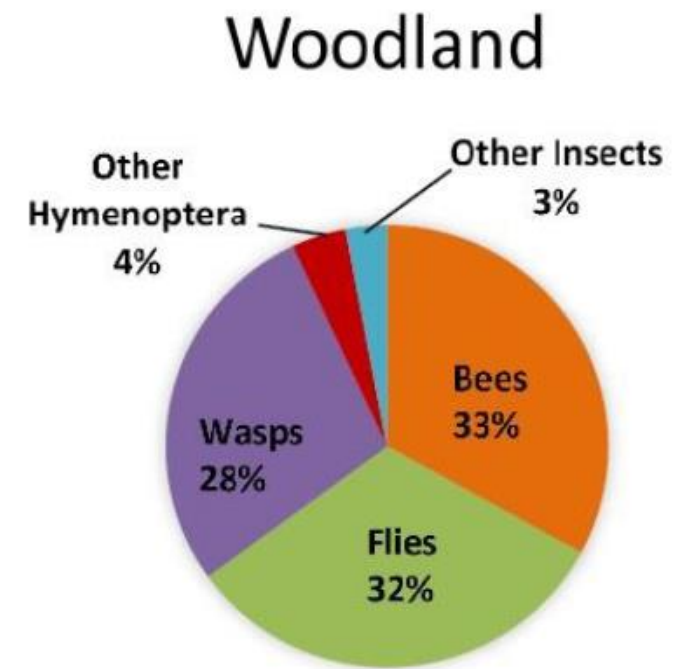
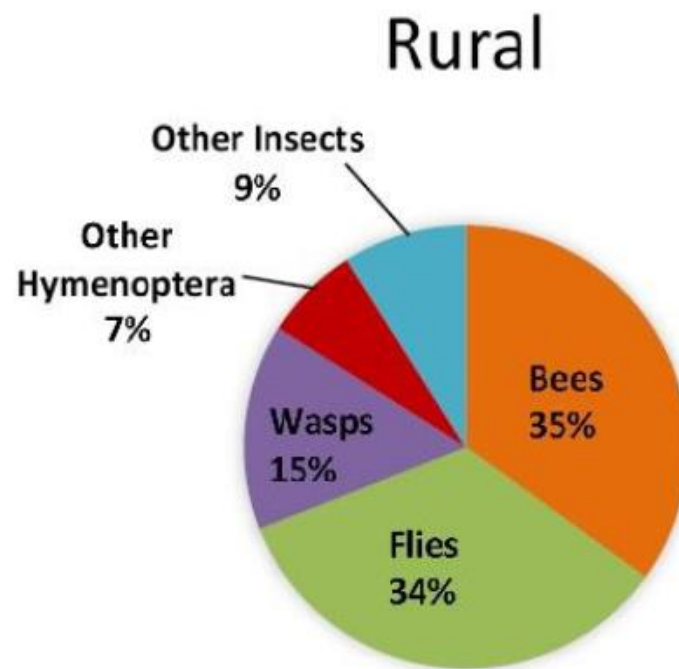
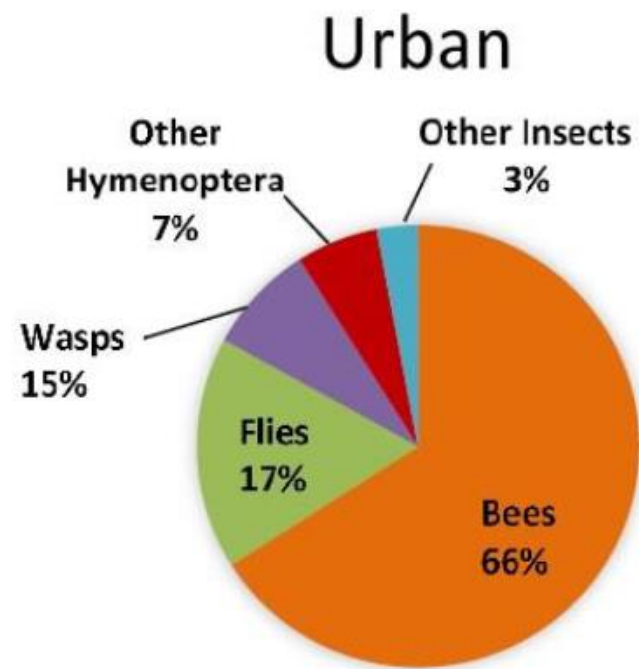
Fruitteelt

- Minder bestuiving
- Aangevreten fruit

Biodiversiteit

- 1 nest, 11 kg insecten, >100.000 beestjes
- 38% honingbij, 30% vliegen, 20% sociale wespen en veel andere soorten- afhankelijk van de standplaats
- Schade biodiversiteit, minder bestuivers - honingbijen en solitaire bijen!

Adapted from Villemant *et al.* (2011) In: Fedele E., et al, 2019

Hoornaars in het algemeen

- Wespen
- Sociale insecten
- 1 koningin en honderden tot duizend werksters
- Nesten papier maché
- Larven gevoerd met vlees = eiwit
- Toppredatoren

Verschil Europese en Aziatische hoornaar

Europese hoornaar (*Vespa crabro*):

- Groot (3 cm) !
- Bruin/rode kop en borststuk
- Achterlijf fel geel en zwart
- Donkerbruine poten
- Eet ook wel eens een bij

Aziatische hoornaar (*Vespa velutina nigrithorax*)

- Kleiner dan Europese hoornaar (2 cm)
- Bovenkant kop en borststuk zwart
- Achterlijf zwart/donker met gele band
- Onderkant poten geel

Enkele look a likes

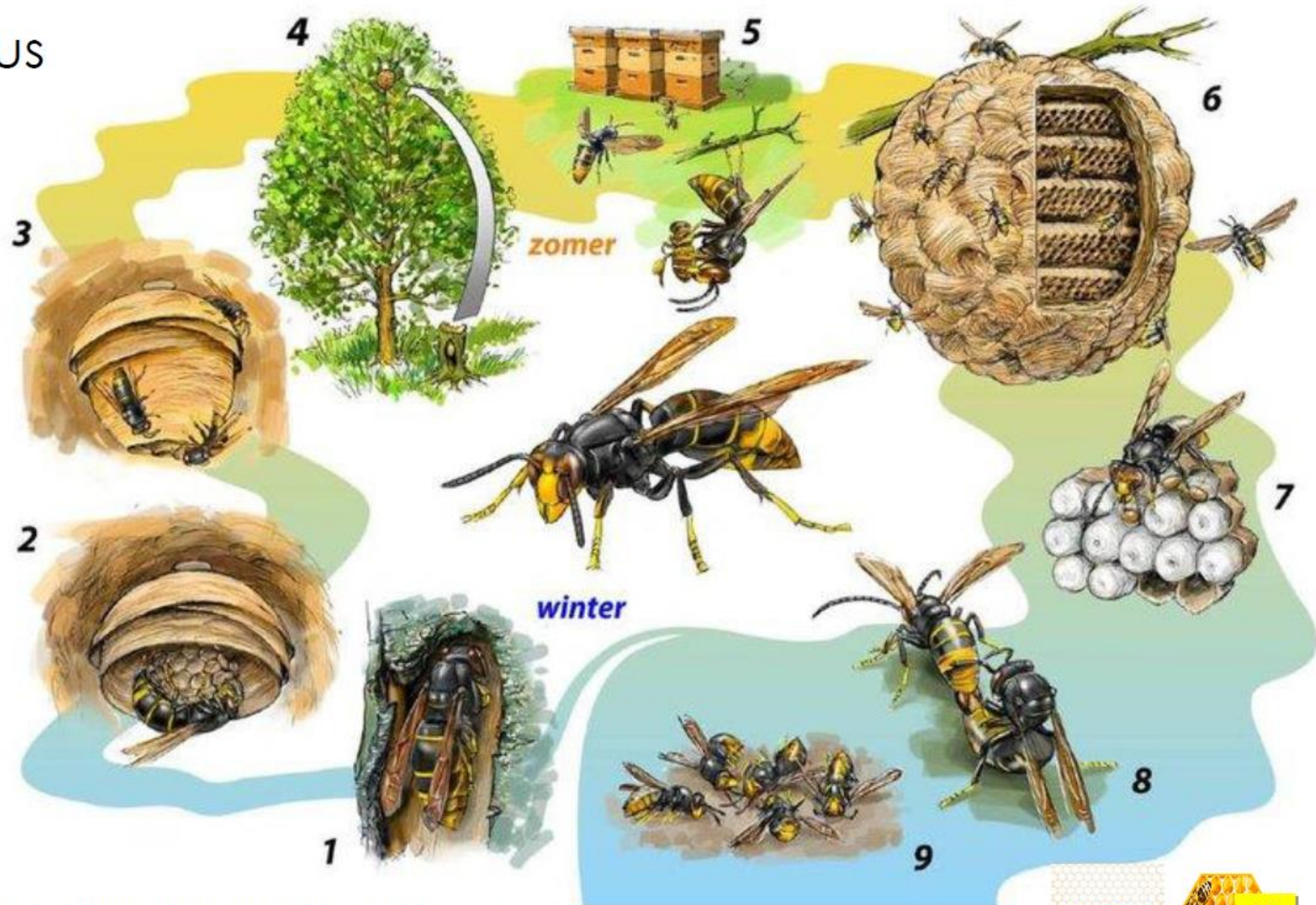

- Stadsreus
- Houtwesp
- Hoornaarvlinder

Levenscyclus

Afbeelding J. de Rond Naturalis Media -EIS kenniscentrum insecten

<https://www.pays-des-abers.fr/>

Wat weetjes

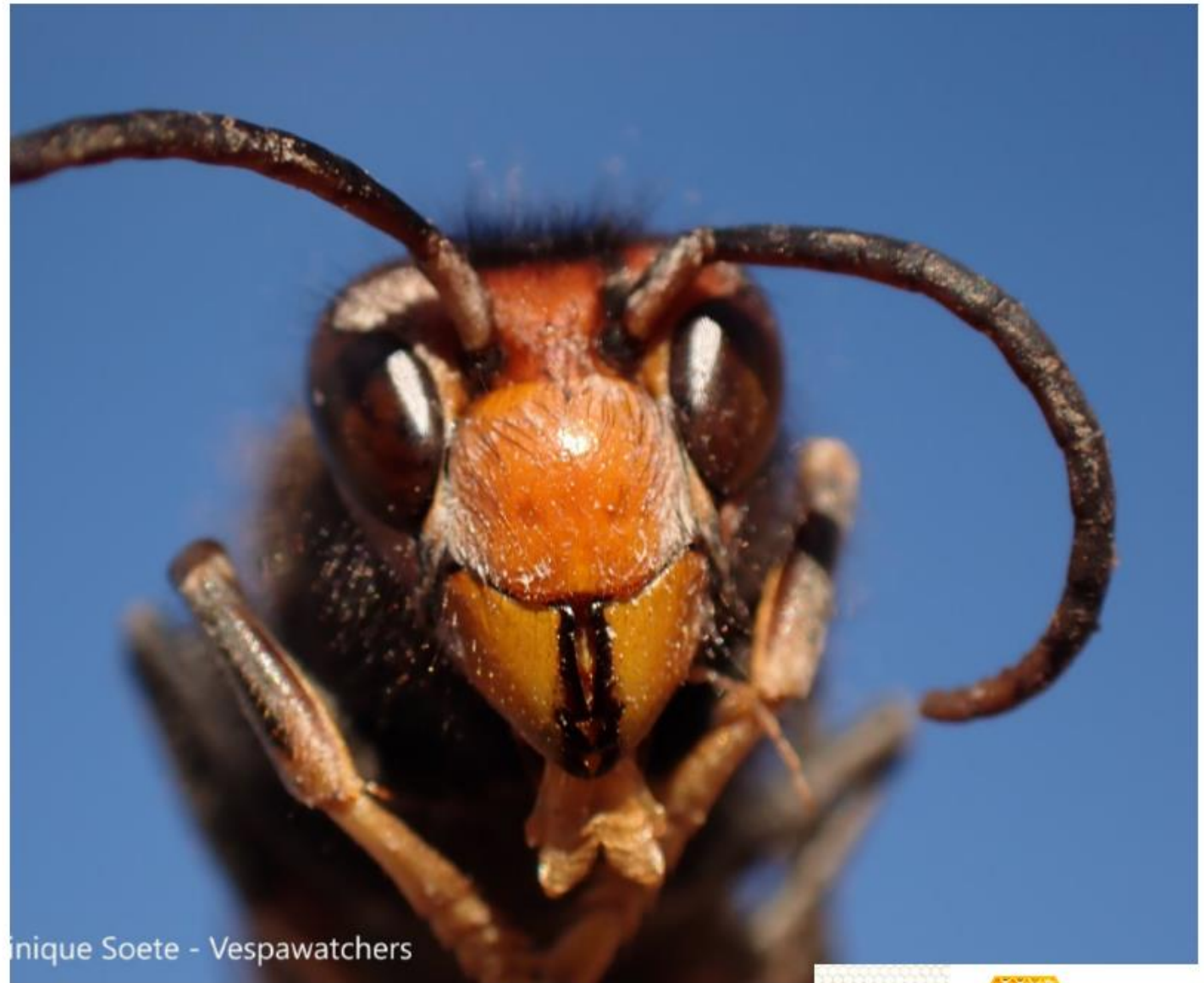
- Vliegen ongeveer 2 km van hun nest
- Suiker halers en eiwit halers
- 1 minuut weg met prooi of suiker = 100 meter
  - Eten vooral borststuk van bijen, bij wordt naast de kast aan stukjes geknipt
- 1 nest kan wel 50 tot 500 nieuwe koninginnen voortbrengen! 10% slaagt
- Ze kunnen hun gif ook spuiten ipv steken, dus niet zelf aan de slag met nesten verwijderen
- Kunnen zeer agressief reageren bij verstoren nest
- Jonge, bevruchte koninginnen zoek vrijwel meteen een overwinteringsplek

Opsporing en bestrijding

- wat kun je doen?

- Observatie en herkenning
- Leg waarneming vast met foto
- Melden op waarneming.nl/go/vespa-velutina
- Selectieve vallen
- Opsporen en weghalen primaire nesten
- Opsporen secundaire nesten

inique Soete - Vespawatchers

Waarnemingen.nl

- <https://waarneming.nl/go/vespa-velutina/?>

The screenshot shows the Waarneming.nl website interface. The browser address bar displays the URL <https://waarneming.nl/go/vespa-velutina/>. The page title is "Aziatische Hoornaar" with the scientific name *Vespa velutina* Loewenst., 1836. The species is categorized as "zeer zeldzaam" (very rare) and "exoot" (exotic). The navigation menu includes "Invoeren", "Ontdek", "Projecten", "Over ons", and "Community". A search bar is visible in the top right.

The main content area features a form for reporting observations. It includes a section for "Identificatieresultaten Over NIA" with a "Voeg foto's toe" button. Below this, there are input fields for "Email", "Datum" (2023-04-11), "Tijdstip" (Tijdnotatie HH:MM, bijv. 14:30), and "Aantal individuen" (1). A checkbox labeled "Zeker (vink uit als je niet zeker bent over de determinatie)" is checked. At the bottom of the form are "Bewaar" and "Annuleer" buttons.

On the right side, there is a map of the Netherlands with a red location marker. The map shows major cities like Rotterdam, Dordrecht, Breda, and Eindhoven. A search bar and zoom controls are visible on the left side of the map.

The Windows taskbar at the bottom shows the search bar with the text "Typ hier om te zoeken", several application icons, and the system tray with the date "11-4-2023" and time "20:44".

In het voorjaar: Plaatsen selectieve koninginnenvallen

- Selectieve val – Aziatische hoornaar erin, Europese niet en kleinere insecten kunnen eruit
- Doel is koninginnen vangen (spring trapping)
- In het midden wiekpotje met lokstof (1/3 witte wijn, 1/3 bier, 1/3 suiker) en eiwit (bijv vis)
- Plaats de vallen in de buurt van je bijenstand, of in de buurt van een verwijderd nest
- Via Vlaams Bijen Instituut, of zelf maken met 3D geprint frontje

Vanaf medio mei: opsporing nesten met wiekpotten

- Wiekpot gevuld met lokstof en lont (dweil)
- Bij waarneming AH: melden op waarneming.nl
- Observeren en merken Aziatische hoornaar
- Klokken van tijd en richting bepalen
- Localiseren van het nest
- Provincies bestrijden het nest
- <https://www.facebook.com/100076653385183/videos/637402261125877/>

Wiekpotten

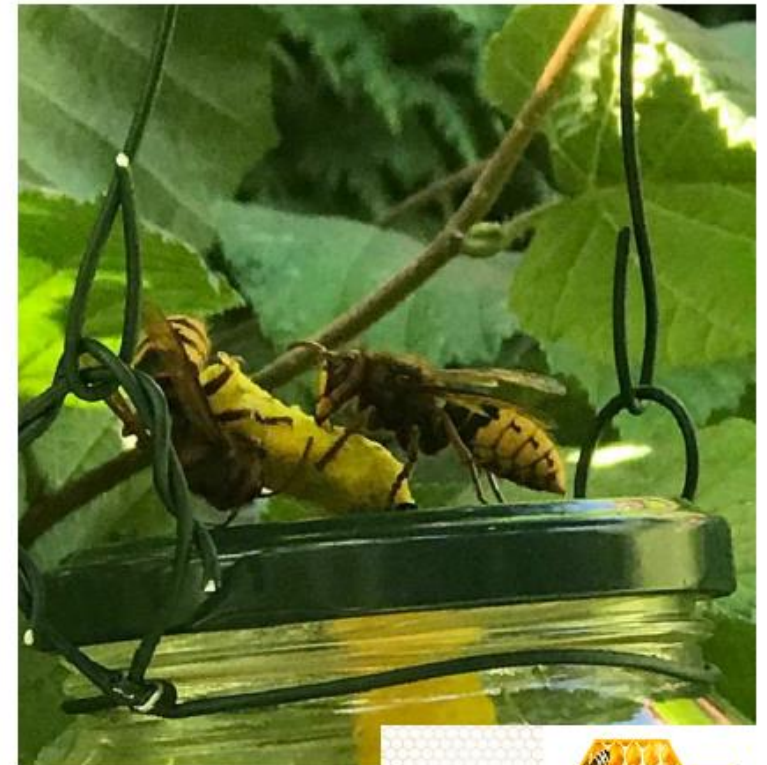

David de Kleer/ Vespawatchers

Wouter Blicck / Vespawatchers

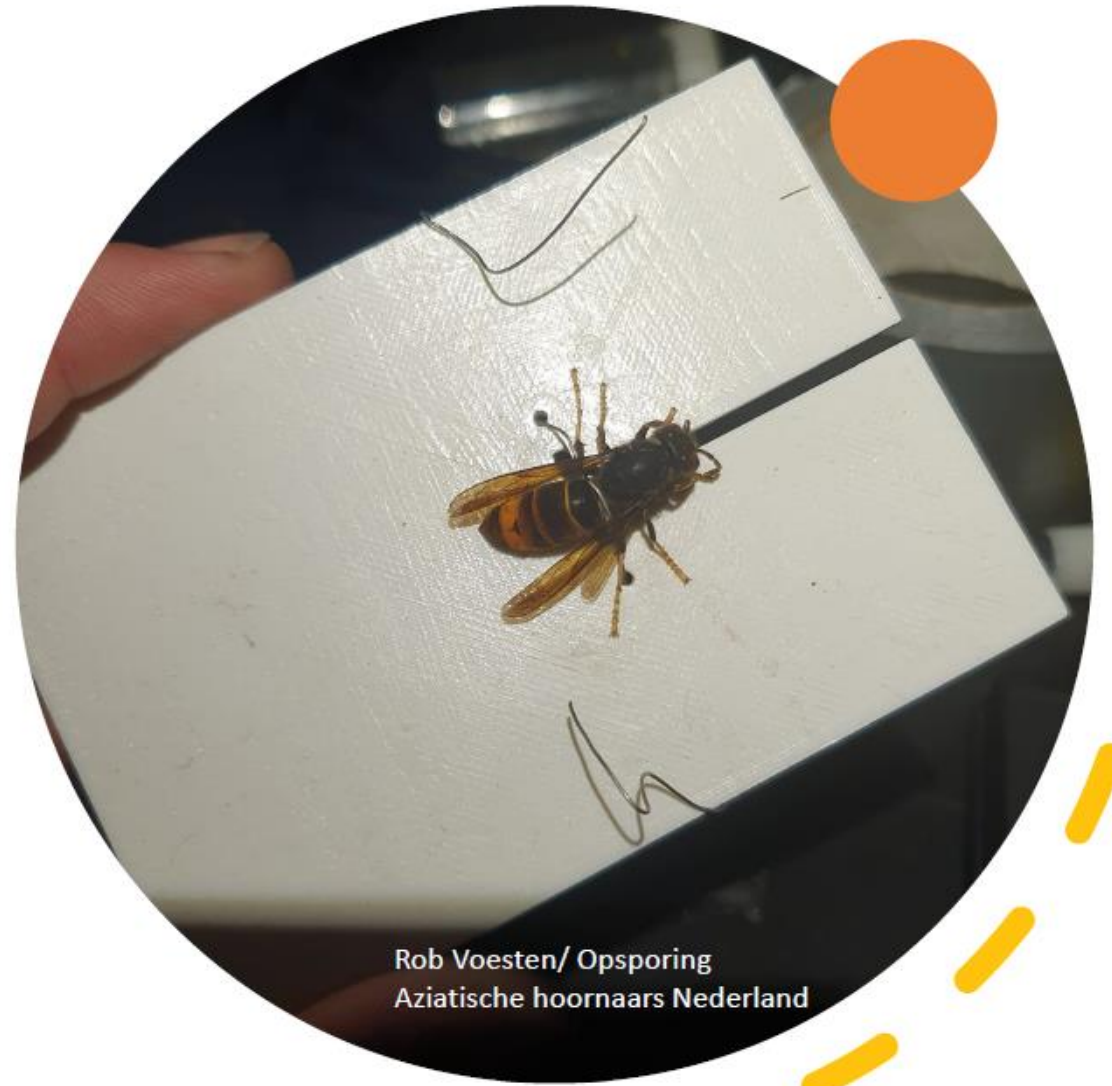
Lokaliseren nest

Afbeelding: het Vlaams Bijen Instituut

Zenders

- Succes geboekt in Nederland en Vlaanderen met zendertjes op te binden
- Zenderen door professionals
- Kostbaar, provincie betaalt
- Zenders raken kwijt
- Zendertjes zijn soms te zwaar

Rob Voesten/ Opsporing
Aziatische hoornaars Nederland

Niet doen

- Plaatsen van vallen waar insecten in verdrinken
- Werksters doodslaan
- Zelf grote nesten verwijderen
- Insecten gif gebruiken

Foto's van het Vlaams Bijen Instituut.

IMKERSOVERLEG

Bestrijding

Ooproep

- Help mee om wiekpotten te plaatsen en monitoren, om een globale lokatie van het nest te krijgen
- Ieder nest dat dit jaar wordt bestreden betekent minimaal 5 nesten minder volgend jaar
- De klok tikt... Eind oktober zijn alle koninginnen uitgevlogen

Dank voor je aandacht

